



СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях
3 управління (з дислокацією у м. Северодонецьк Луганської області)

Слідчий відділ

вул. Пивоварова, 6, м. Северодонецьк, Луганська область, 93400, тел. факс (06452) 4-42-81
www.ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 20001504

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

м. Дніпро

«29» лютого 2024 року

Слідчий 2-го відділення слідчого відділу 3 управління (з дислокацією у м. Северодонецьк Луганської області) ГУ СБ України в Донецькій та Луганській областях лейтенант юстиції Поліщук Владислав Сергійович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 12022030580000409 від 26.03.2022 та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 42, 276-278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Фролова Олександра Вадимовича,
21.07.1991 р.н., громадянина України,
українця, уродженця м. Луганськ,
zareestrovanoго та проживаючого за
адресою: м. Луганськ, вул. 2-га
Червонопрапорна, буд. 20,

про те, що він обґрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України, а саме у жорстокому поводженні з цивільним населенням, вчиненому за попередньою змовою групою осіб.

Встановлено, що з 19.02.2014 представниками Російської Федерації (далі — РФ) розпочато збройне вторгнення збройних сил РФ (далі — ЗС РФ), яке керівники РФ назвали переміщенням військових підрозділів у межах звичайної ротації сил Чорноморського флоту, які у взаємодії з військовослужбовцями Чорноморського флоту РФ та іншими підрозділами ЗС РФ здійснили блокування й захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури України, забезпечили військову окупацію території АРК і м. Севастополя. 18.03.2014 РФ оголосила про офіційне включення Криму до її території.

Одночасно з цим протягом березня та на початку квітня 2014 року, під безпосереднім керівництвом та контролем представників влади та ЗС РФ, представники іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд і груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих РФ, взяли під контроль будівлі, у яких були розташовані органи місцевої влади та місцеві органи виконавчої влади України, військові об'єкти України в окремих районах Донецької та Луганської областей України. 07.04.2014 в м. Донецьку створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі — «ДНР»), а 27.04.2014 в м. Луганську — терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі — «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування, які досі функціонують.

Внаслідок військових дій у період із травня по серпень 2014 року Сили оборони України звільнили частину раніше окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Датою початку тимчасової окупації РФ окремих територій України є 19.02.2014.

Автономна республіка Крим та м. Севастополь є тимчасово окупованими РФ з 20.02.2014. Окремі території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є окупованими РФ (зокрема окупаційною адміністрацією РФ) починаючи з 07.04.2014, відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII.

Надалі, 24.02.2022, президент РФ оголосив початок так званої спеціальної військової операції. Після цього близько четвертої години ранку того ж дня ЗС РФ, інші збройні формування РФ та підконтрольні їм угруповання іррегулярних незаконних збройних формувань розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, увійшовши з боку РФ, Республіки Білорусь та тимчасово окупованої території України, що супроводжувалось завданням ракетно-артилерійських ударів та бомбардувань авіацією об'єктів по всій території України.

З того моменту сили оборони України здійснюють збройну відсіч вздовж всієї лінії фронту.

Факт широкомасштабного збройного вторгнення на територію України 24.02.2022 не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300 (2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 Наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти РФ) тощо.

Відповідно до ст. 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, Конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи

більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Таким чином, із 19.02.2014 до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією РФ проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм МГП).

Відповідно до вимог ч. ч. 1, 2 ст. 2 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ратифікованої Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 03.07.1954, ця Конвенція застосовується до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни. Конвенція також застосовується до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Згідно з ч. 1 ст. 4 даної Конвенції, особами, які перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Відповідно до ч. 1, ч. 2, ч. 3 ст. 6 зазначеної Конвенції, вона повинна застосовуватися з самого початку будь-якого конфлікту або окупації, зазначених у статті 2-й цієї Конвенції. На території сторін конфлікту застосування Конвенції припиняється після загального припинення бойових дій. На окупованій території застосування цієї Конвенції припиняється через рік після загального припинення бойових дій.

Згідно вимог ст. ст. 27, 29 вказаної Конвенції, особи, які перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин, на особисту повагу, повагу до своєї честі. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу. Сторона конфлікту, під владою якої є особи, які перебувають під захистом, відповідає за поведження своїх представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

Відповідно до ст. ст. 31-33 вказаної Конвенції жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей; застосування будь-яких заходів, що можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, які перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові дослідження, що не викликані потребою лікування особи, яка перебуває під захистом, а й на будь-яке інше брутальне поведження з боку як цивільних, так і військових властей.

Згідно із ст. 34 вказаної Конвенції захоплення заручників забороняється.

Крім того, статтею 147 зазначеної Конвенції визначено, що до серйозних порушень серед іншого належать нелюдяне поводження, нелегальне ув'язнення особи, привласнення власності, не виправдане воєнною необхідністю, і здійснюване незаконним чином і безцільно.

Згідно з преамбулою Додаткового протоколу від 08.06.1977 до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), положення даних конвенцій та цього Протоколу повинні за всіх обставин цілком застосовуватися до всіх осіб, які перебувають під захистом цих документів, без яких-небудь несприятливих відмінностей, що полягають у характері чи походженні збройного конфлікту або у причинах, що висувуються Сторонами в конфлікті чи приписуються їм.

Згідно з ч. 2 ст. 75 вказаного Протоколу заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів: насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема, катування всіх видів - фізичні чи психічні; погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Статтею 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року визначено, що нікого не може бути піддано катуванню або нелюдському чи такому, що принижує гідність, поводженню або покаранню.

Крім того, відповідно до ч. 1 ст. 5 вищезазначеної Конвенції кожен має право на свободу та особисту недоторканність. Нікого не може бути позбавлено свободи, крім таких випадків і відповідно до процедури, встановленої законом.

У відповідності до статей 51 і 52 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року, який ратифікований Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 18 серпня 1989 року, цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з воєнними операціями. Цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів. Заборонено акти насильства чи загрози насильства, що мають головною метою тероризувати цивільне населення.

В порушення законодавства України та вищевказаних норм міжнародного гуманітарного права, які визначають закони та звичаї війни, Фролов О.В. вчинив кримінальне правопорушення за наступних обставин.

Так, в кінці 2015 року (більш точну дату встановити не виявилось можливим) громадянин України Фролов Олександр Вадимович, 21.07.1991 р.н., знаходячись на тимчасово окупованій території, а саме у м. Луганськ, усвідомлюючи, що РФ окупувала частину території України (АР Крим, м. Севастополь та частину Донецької і Луганської областей), здійснюючи управління окупованими територіями Донецької та Луганської областей через утворені та контрольовані окупаційні адміністрації «Донецька народна республіка» та «Луганська народна республіка», підрозділи яких є незаконними, а діяльність спрямована на зміну меж території України,

призводить до загибелі людей, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, з особистих ідеологічних мотивів, діючи умисно, за невстановлених слідством обставин, добровільно став одним із учасників «силового» блоку окупаційної адміністрації «ЛНР», зайнявши посаду «оперативного співробітника Міністерства державної безпеки Луганської народної республіки», в якому продовжує приймати участь, виконуючи визначені функції та службові обов'язки.

Згідно з положенням «Про Міністерство державної безпеки ЛНР» від 09.10.2014 № 16/01/10/14 «МДБ ЛНР» - це центральний воєнізований орган державного управління, який проводить в межах своєї компетенції державну політику в сфері забезпечення національної безпеки Луганської народної республіки, який здійснює регулювання і управління у сфері забезпечення безпеки особистості, суспільства і держави в межах своїх повноважень, який координує діяльність у цій сфері інших центральних органів державного управління, а також безпосередньо реалізує основні напрями діяльності та завдання органів державної безпеки Луганської народної республіки.

Відповідно до ст. 9 «Тимчасового порядку роботи органів державної безпеки ЛНР», органи державної безпеки (до складу яких входять Міністерство державної безпеки, його територіальні органи, органи в військах, прикордонні органи, тощо) – єдина централізована система органів державної безпеки, які здійснюють рішення в межах своїх повноважень завдань із забезпечення безпеки Луганської Народної Республіки. Діяльність органів державної безпеки здійснюється за наступними напрямками:

- контррозвідувальна діяльність;
- боротьба з тероризмом;
- боротьба зі злочинністю;
- розвідувальна діяльність;
- прикордонна діяльність;
- забезпечення інформаційної безпеки;
- забезпечення безпеки Голови Луганської народної республіки.

08 жовтня 2018 року у м. Луганську (більш точний час та місце органом досудового розслідування не встановлено) так званою «Народною Радою ЛНР» розглянуто та прийнято «Закон «Про Міністерство державної безпеки Луганської Народної Республіки», який аналогічно як і вказані вище «нормативні акти» визначає призначення, склад, правові основи, принципи та напрямки діяльності, повноваження, сили та засоби так званого «Міністерства державної безпеки Луганської Народної Республіки», а також порядок контролю та нагляду за діяльністю «МГБ ЛНР».

Після окупації російськими військами м. Сватове Луганської області в березні 2022 року (точну дату та час досудовим розслідуванням не встановлено), але не раніше 08.03.2022, громадянин України Фролов О.В., розуміючи наявність міжнародного збройного конфлікту, будучи обізнаним із законами та звичаями війни, передбаченими та закріпленими в положеннях міжнародного законодавства стосовно поведінки з цивільним населенням на окупованих територіях, діючи у складі «МДБ ЛНР» та за попередньою змовою

з іншими невстановленими особами із числа збройних формувань РФ, облаштувавши з цією метою приміщення другого поверху захопленої адміністративної будівлі Сватівської ДПІ ГУ ДПС у Луганській області за адресою: Луганська область, м. Сватове, майдан Злагоди, 10, розпочав злочинну діяльність зі встановлення патріотично налаштованих осіб на тимчасово окупованій території Сватівського району Луганської області, які на думку останнього, своєю активною громадською позицією можуть заважати впровадженню та реалізації окупаційної політики держави-агресора, а також реалізації окремих рішень представників окупаційної адміністрації на тимчасово окупованій території Луганської області, для подальшого здійснення впливу на останніх, в тому числі із застосуванням психологічного та фізичного насильства.

Так, 16.03.2022 приблизно о 08.00-8.30 год. Фролов О.В., реалізуючи свій злочинний умисел, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи та бажаючи настання суспільно небезпечних наслідків, за попередньою змовою з іншими невстановленими особами із числа представників збройних формувань РФ, розуміючи наявність міжнародного збройного конфлікту та достовірно знаючи, що цивільне населення перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, незаконно проникли у приміщення квартири, розташованої за адресою: Луганська область, м. Сватове, [redacted], де проживав громадянин України [redacted] р.н., після чого провели обшук вказаного помешкання та у подальшому примусово доставили [redacted] до приміщення, яке розташоване на першому поверсі захопленої адміністративної будівлі Сватівської ДПІ ГУ ДПС у Луганській області за адресою: м. Сватове, майдан Злагоди, 10, де всупереч волі, утримували останнього до вечірнього часу (точний час досудовим розслідуванням не встановлено) того ж дня.

При цьому, за весь час утримання у приміщенні вищевказаної будівлі, з метою примушення [redacted] до співпраці з «МДБ ЛНР» та отримання інформації стосовно патріотично налаштованих осіб з числа мешканців м. Сватове Луганської області, останній піддавався жорсткому поводженню з боку Фролова О.В., що виражалося у систематичному нанесенні ударів по різним частинам тіла кулаком руки, прикладом автомату, а також висловленні погроз щодо фізичної розправи.

Надалі, 22.03.2022 приблизно о 04.00 год. Фролов О.В., продовжуючи реалізацію свого умислу, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи та бажаючи настання суспільно небезпечних наслідків, за попередньою змовою з іншими невстановленими особами із числа представників збройних формувань РФ, розуміючи наявність міжнародного збройного конфлікту та достовірно знаючи, що цивільне населення перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, незаконно проник на територію домоволодіння, розташованого за адресою: Луганська область, [redacted], де проживав громадянин України [redacted] р.н., після чого провели обшук вказаного помешкання та у подальшому примусово доставили [redacted] до

приміщення, яке розташоване на першому поверсі захопленої адміністративної будівлі Сватівської ДПІ ГУ ДПС у Луганській області за адресою: м. Сватове, майдан Злагоди, 10, та всупереч волі утримували останнього до вечірнього часу (точний час досудовим розслідуванням не встановлено) того ж дня.

При цьому, за весь час утримання у приміщенні вищевказаної будівлі, з метою примушення до співпраці з «МДБ ЛНР» та отримання інформації стосовно патріотично налаштованих осіб з числа мешканців м. Сватове Луганської області, останній піддавався жорсткому поводженню з боку Фролова О.В., що виражалося у здійсненні обливання поверхні обох стегон водою, доведеною до температури кипіння, а також у систематичному нанесенні ударів по різним частинам тіла, в тому числі по грудній клітині, кулаком руки та прикладом автомата.

Крім того, продовжуючи реалізацію свого умислу, у денний час 11.04.2022 (більш точний час під час досудового розслідування не встановлено) Фролов О.В., усвідомлюючи суспільну небезпечний характер своїх дій, передбачаючи та бажаючи настання суспільно небезпечних наслідків, за попередньою змовою з іншими невстановленими особами із числа представників збройних формувань РФ, розуміючи наявність міжнародного збройного конфлікту та достовірно знаючи, що цивільне населення перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, знаходячись на території м. Сватове Луганської області, поряд з захопленою адміністративною будівлею Сватівської ДПІ ГУ ДПС у Луганській області за адресою: м. Сватове, майдан Злагоди, 10, затримали громадянку України

, р.н. та примусово доставили її до приміщення, яке розташоване на другому поверсі захопленої адміністративної будівлі Сватівської ДПІ ГУ ДПС у Луганській області за адресою: м. Сватове, майдан Злагоди, 10, де всупереч волі утримували останню до 13.04.2022.

При цьому, за весь час утримання у приміщенні вищевказаної будівлі, з метою примушення до співпраці з «МДБ ЛНР» та отримання інформації стосовно патріотично налаштованих осіб з числа мешканців м. Сватове Луганської області, остання піддавалася жорсткому поводженню з боку Фролова О.В., що виражалося у систематичному нанесенні ударів по різним частинам тіла кулаком руки, прикладом автомата, а також висловленні погроз щодо фізичної розправи.

В подальшому, 26.09.2022 приблизно о 14 годині 30 хвилин невстановлена досудовим розслідуванням особа, у приміщенні Сватівської районної ради, що за адресою: м. Сватове, , затримала громадянку України

, р.н., яку у супроводі Фролова О.В. та двох інших невстановлених осіб було доставлено до приміщення захопленої адміністративної будівлі Старобільського РУП ГУНП в Луганській області, що за адресою: Луганська область, м. Старобільськ, вул. Айдарська, буд. 20.

В той же день Фролов О.В., діючи умисно, за попередньою змовою з іншими невстановленими особами із числа представників збройних формувань РФ, перебуваючи в приміщенні захопленої адміністративної будівлі Старобільського РУП ГУНП в Луганській області, грубо порушуючи закони та

звичаї війни, впродовж невстановленого проміжку часу, з метою примушення до співпраці з «МДБ ЛНР» та отримання інформації стосовно патріотично налаштованих осіб з числа мешканців м. Сватове Луганської області, вчинив щодо неї жорстоке поводження, що виражалося у приєднанні електричних дротів до мочок вух останньої та систематичній подачі електроструму, а також у нанесенні ударів по різним частинам тіла кулаком руки, прикладом автомата, що призвело до втрати нею свідомості.

Враховуючи вищевикладене, Фролов О.В., в порушення вимог ст. ст. 27, 31, 33, 34, 147 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 та ст. 75 Додаткового протоколу від 08.06.1977 до неї, вчинив жорстоке поводження з цивільними особами шляхом катування громадян

Таким чином, Фролов Олександр Вадимович, 21.07.1991 р.н., обґрунтовано підозрюється у жорстокому поводженні з цивільним населенням, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України.

Слідчий 2 відділення
СВ 3 управління ГУ СБУ
в Донецькій та Луганській областях
лейтенант юстиції

ПОГОДЖЕНО
Заступник начальника відділу
Луганської обласної прокуратури

Владислав ПОЛЩУК

Сергій БІЛИЙ